

Bilag 1

Redegørelse aflagt den 8. februar 1950 for landstingsudvalget for revision af lov om bispeembeders besættelse og om adgang til stiftsbåndsløsning.

Vi vil gerne begynde med at takke landstingsudvalget, fordi det så beredvilligt har givet os lejlighed til at fremsætte vore synspunkter angående anmodning om en lovændring med adgang til personlig stiftsbåndsløsning.

I den henvendelse, vi 7 sydøstfynske og langelandske præster den 25. august 1948 udsendte under overskriften „Til Kirkefolk og Lovgivningsmagt“, og som vi den 11. januar i år har tilsendt landstingsudvalget for revision af bispevalgloven, har vi fremført vore grunde til ønsket om at blive stillet under et andet biskoppeligt tilsyn, hvad den kirkelige side af dette angår.

I tilslutning hertil vil vi gerne fremføre nogle uddybende bemærkninger både om, hvorfor vi har følt os forpligtede til at fremsætte dette ønske, og hvorfor vi mener, at rigsdagen måtte kunne imødekomme det.

På linie med udstrakte kredse blandt danske præster var vi i sin tid modstandere af rigsdagens lovgivning vedrørende kvindelige præster. Denne modstand kunne skyldes grunde af forskellig art, men de fleste af os var sikkert enige om, at konsekvenserne af denne lovgivning var uoverskuelige i kirkelig henseende, så den allerede af den grund ikke var at anbefale. En praktisering af denne lov indenfor folkekirken kunne få konsekvenser for andre spørgsmål end netop spørgsmålet, om det nytestamentlige syn på forskellen mellem mand og kvinde bør have indflydelse på den danske kirkes ordinationsvilkår.

Den første bemærkelsesværdige følge af denne lovgivning har allerede vist sig. Vi har fået en for den danske kirke helt ny og hidtil ukendt administrationsmåde af kirkens ordination og det dermed sammenhængende tilsyn. Det har nemlig hidtil været en afgørende forudsætning for den danske kirkes ordination, at der har hersket almindelig kirkelig enighed om betingelserne for denne — i den danske kirke — centrale fælleshandling. Det var en selvfølge, at en ordination, der var udført af en af kirkens biskopper, samtidig var anerkendt af kirkens øvrige biskopper i den forstand, at de automatisk overtog det kirkelige tilsyn med en præst (gav kollats), når han flyttede til et andet stift — dersom ikke afgørende nye momenter var kommet til efter hans ordination. Det har med andre ord hidtil været en afgørende forudsætning for folkekirkenes ordination, at den principielt og ubetinget var hele kirkens handling, der blev udført på hele kirkens vegne i lydighed mod de fælles anerkendte ordinationsvilkår af kirkelig og ikke blot af borgerlig art.

Det ses heraf, at den umiddelbare følge af Eyens biskops praktisering af rigsdagens lovgivning angående de kvindelige præster er blevet, at en biskop herefter principielt kun ordinerer til præstetjeneste i sit eget tilsynsområde, og at den absolutte solidaritet mellem biskopperne om ordinationen således er brudt. Konsekvenserne heraf for kirken under et eventuelt andet politisk regime her i landet er alvorlige. Folketingsmand Aksel Larsens svar til os antyder lidt derom. Iøvrigt kan vi her blot henvise til den norske kirkekamp, hvor biskoppernes solidaritet om ordinationen efter gammel dansk-norsk praksis har haft væsentlig betydning, således at kampen nok havde fået et andet og mindre glørværdigt forløb uden denne stærke hævde af solidariteten om ordinationsretten, også efter at de norske biskopper havde ned-